

PİYANO EĞİTİMİNDE EBEVEYNLERİN PEDAGOJİK YAKLAŞIMLARININ İNCELENMESİ

Dr. Neşe GRANÇER OKAY, Kocaeli Üniversitesi

1. Giriş

Ebeveynlerin, çocuklarının eğitiminde ve öğrenmedeki etkisi, yapılan pek çok araştırmanın konusu olmuş, ebeveyn yaklaşımlarının akademik başarı üzerindeki etkililiği birçok çalışma ile sınanmıştır (bkz. Karther ve Lowden, 1997; Berger, 1995; Brand, 1996). Henderson ve Berla (1994), Kellaghan, Sloane, Alvarez ve Bloom (1993), ebeveynlerin eğitime dahil edilmesinin yararlarını, çocukların (a) öğrenme becerilerinin gelişmesi; (b) öz-güvenin artması ve (c) kişisel tatminin oluşması açısından değerlendirmişlerdir. Gestwicki (1996) ebeveynlerle düzenli olarak bilgilendirme amaçlı görüşme ve toplantıların yapılmasını önermekte, bu toplantıların öğrenci gelişiminin kontrolünü kolaylaştırdığı, görüşme için kesintisiz zaman ve rahatlık sağladığı, soru ve fikir alışverişi için olanak sağladığı, eğitime ilişkin hedef ve planların oluşturulması ve düzenlenmesine zemin hazırladığı görüşündedir. Harris (1987) ve Williams (1992), eğitimcilerin de bu görüşü desteklediğini bildirmektedir.

Eğitimin diğer alanlarında olduğu gibi, piyano eğitiminde de ebeveynlerin pedagojik yaklaşımının önemi göz ardı edilmemelidir. Baker-Jordan (2004), piyano eğitiminin, ebeveynlerin eğitime ve amaçlarına yönelik bakış açıları ve ilgi alanları doğrultusunda şekillendiği görüşündedir. Lyke ve Enoch (1977) ebeveynlerin piyano eğitimindeki görevlerini; destekleme, cesaretlendirme, motive etme, değer verme ve ilgilenme şeklinde tanımlamaktadır. Bastien (1988), ebeveynlerin piyano eğitimine etkili katılımını teşvik etmek için, piyano eğitimcisinin teknik ve müziğe dayalı bilgileri özetleyerek nesnel bir biçimde aktarmasının gerekliliği üzerinde durmaktadır. Kurteva (1994), ebeveynlerin çocuklarının piyano çalışmalarını denetleyebilme veya kontrol edebilme yeterliğine sahip olmalarını, keskin gözlem yapabilme, mevcut durumu değerlendirebilme ve öngörü ile yaklaşabilmelerine bağlı olduğunu düşünmektedir.

Olumsuz sahne psikolojisinin sebeplerinden biri olan benlik duygusunun zedelenmesinde ebeveynlerin yaklaşımları büyük rol oynayabilmektedir. Anne-babanın yarattığı gereksiz baskılar, bıkıcılık ve isteksizlikle yapılan çalışmalara, yetersizlik ve güvensizlik duygusunun ortaya çıkmasına, dolayısıyla kasımlara, aşırı heyecanlanmaya veya gerilime sebep olabilmektedir. Newman (1984)’a göre, öğrencinin kendini değerlendirmesiyle, velisinin değerlendirmesi arasında yaşanabilecek çatışmalarda hangisinin ağır bastığı önem kazanabilmektedir.

1.1. Problem

Piyano eğitiminde genellikle usta-çırak ilişkisine dayalı bir öğretim modeli uygulanmaktadır. Bu öğretim modelinde, usta konumundaki piyano eğitimcisi: (a) başlangıç eğitiminin önemi ve problemleri üzerinde sabırla duran; (b) her öğrencinin bireysel düşünme ve uygulama farklılıklarına göre bir eğitim sürecini planlayan ve uygulayan; (c) öğretme süreci içinde ayrıntılara giren ve dersten en iyi verimi elde edebilmek için öğrencisinin yapabildiklerini sunabileceği ortamlar yaratan; (d) öğrettiği eserlerin bestelendikleri dönemlere göre farklılaşan teknik ve yorumsal özelliklerini inceleyen; (e) eğitim sürecinde ortaya çıkan ve gelişen problemlere karşı, problemin kaynağını bulmaya ve çözmeye yönelik yaklaşım sergileyen kişi olabilmelidir.

Piyano eğitiminin diğer halkasını oluşturan piyano öğrencisi, bilinçli öğrenmeye ve etkili çalışmaya teşvik edildiğinde, yönetilen, emirleri yerine getiren konumundan, iştirak eden, araştıran ve farkında olana yönelebilir. Ancak bu şekilde, öğrenci, çalışacağı eser hakkında araştırma yapan, eserin müzikal fikrini analiz eden ve bu doğrultuda çalışmasını organize eden, gerekli teknik çalışmayla beraber müzikal düşünceyi yorumlayarak sunan icracı pozisyonuna ulaşabilir.

Öğretmen-öğrenci ilişkisi çerçevesinde şekillenen piyano eğitimi sürecinin uzağında kalan ebeveynlerin çocuklarının gelişimini takip edebilme durumu ancak öğretmenin bilgilendirmesiyle oluşabilmektedir. Bu bilgilendirme talep edilmediği veya gereksiz görüldüğü takdirde uçurum büyümekte, ebeveynlerin çoğu (eğer kendisi önceden bir enstrüman eğitimi almamışsa) piyano eğitiminin sadece çocuğunu derse götürüp getirmek ve eve piyano almaktan ibaret olduğu düşüncesine sahip olabilmektedir. Piyano eğitiminin başarısı, her ne kadar öğrenci ve öğretmene dayalı olarak değerlendirilse de, ebeveynlerin sergiledikleri eğitsel yaklaşımlar öğrenciyi olumlu veya olumsuz etkileyebilmektedir. Piyano eğitiminde ebeveynlerin katılımı, öğrenci ve öğretmen çerçevesinde yer alan çabaların, özverilerin ve sorumlulukların paylaşımını da beraberinde getirecektir. Devamlılık, disiplin ve istikrarlı çalışma gibi ortak amaçlar doğrultusunda şekillenen piyano eğitimi sürecinde ebeveynlerin sergiledikleri doğru pedagojik yaklaşımların yararları çocukların özgüvenlerine, motivasyonlarına ve başarılarına olumlu olarak yansıtılabilmektedir.

Yukarıda sunulan problem durumu doğrultusunda, bu araştırmanın problem cümlesi: Piyano eğitiminde ebeveynlerin pedagojik yaklaşımları ve bu yaklaşımlara yönelik görüşleri nelerdir? şeklinde özetlenebilir.

2. Yöntem

2.1. Araştırma Modeli

Araştırma, durum tespitine yönelik *Genel Tarama Modeli* niteliğindedir. Araştırmada, *Genel Tarama Modeli* ile piyano eğitiminde ebeveyn katılımının rolü ve öneminin ortaya konması, bu çerçevede izlenecek pedagojik yaklaşımların belirlenmesi ve belirlenen yaklaşımlara yönelik ebeveyn görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

2.2. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubu, Türkiye’de İstanbul ilinde yaşayan, Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı özel kurs niteliğindeki 4 kurumda piyano eğitimi alan 7-14 yaşları arasında çocuklara sahip 256 ebeveynen oluşmaktadır. Grubun demografik özelliklerine bakıldığında, 256 ebeveynen 234’ü (% 91.4) anne, 22’si (% 8.6) ise babadır. Ebeveynlerden 12’si (% 4.7) ortaokul-lise, 206’sı (% 80.5) üniversite, 38’i (% 14.8) ise master-doktora mezunudur.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada, çalışma grubuna 42 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Ankette yer alan sorular: (a) piyano eğitimi süreci ile yakından ilgili olma; (b) çocuğunun gelişimini takip etme; (c) cesaretlendirme, destekleme, teşvik etme ve motive etme; (d) gururlanma, değer verme, güvenme, önemseme (e) piyano öğretmeni ile iletişime geçme ve bilgi talep etme; (f) piyano ödevlerini kontrol etme ve çalışmaları denetleme gibi eğitsel yaklaşımlara yönelik görüşleri kapsamaktadır.

2.4. Verilerin Çözümlemesi

Araştırma kapsamında uygulanan anketten elde edilen veriler betimsel istatistik analizleriyle çözümlenerek yorumlanmıştır. Büyüköztürk (2004)’ e göre betimsel istatistik, bir grubun özelliklerini betimlemek amacıyla bir örneklemden elde edilen verilerin toplanması, betimlenmesi ve sunulmasına olanak sağlayan frekans, yüzde, merkezi eğilim ölçüleri, değişkenlik ölçüleri gibi istatistiksel işlemleri içermektedir.

3. Bulgular ve Yorum

Tablo 1’de piyano eğitimi alan çocuklara sahip ebeveynlere (n= 256) uygulanan anketten elde edilen bulgular yer almaktadır.

Tablo 1’de görüldüğü gibi, ebeveynlerin büyük bir çoğunluğu, çocuğunu piyano dersine götürürken her zaman coşkulu- hevesli bir tavır sergileme konusunda kararsızlık göstermekte (% 21.9) veya böyle bir tavır hiç sergilememektedir (% 37.1). **“Çocuğumu piyano dersine götürürken her zaman coşkulu- hevesli bir tavır sergilerim”** cümlesine katılıyorum diyen veli sayısı 105 (% 41) olmuştur.

Ebeveynlerin büyük bir çoğunluğu (% 65.6), çocuğunu piyano çalışmalarında her zaman cesaretlendirmemekte veya bu konuda kararsızlık (% 10.2) göstermektedir. 62 veli (% 24.2) **“Piyano çalışmalarında çocuğumu her zaman cesaretlendiririm”** cümlesine ilişkin *katılıyorum* görüşünü bildirmiştir.

Anketten elde edilen verilere göre, **“Piyano dersinin bitiminde öğretmenden mutlaka bilgi alırım”** görüşüne katılan (% 33.2) ve katılmayan (% 38.3) ebeveynlerin sayısı birbirine çok yakındır. Ders bitiminde, piyano öğretmeninden bilgi alma konusunda kararsızlık yaşayan ebeveynlerin sayısı ise 73 (% 28.5) olmuştur.

Tablo 1. Ebeveynlerin Pedagojik Yaklaşımlara İlişkin Görüşleri

MADDELER	katılıyorum		kararsızım		katılmıyorum	
	%	f	%	f	%	f
Çocuğumu piyano dersine götürürken her zaman coşkulu- hevesli bir tavır sergilerim	41	105	21.9	56	37.1	95
Piyano çalışmalarında çocuğumu her zaman cesaretlendiririm	24.2	62	10.2	26	65.6	168
Piyano dersinin bitiminde öğretmenden mutlaka bilgi alırım	33.2	85	28.5	73	38.3	98
Çocuğumun piyano eğitimindeki gelişimini mutlaka takip ederim	39.8	102	18.8	48	41.4	106
Çocuğumun piyano eğitimi ile ilgili bilgi almak istediğimde öğretmeni ara- maktan çekinmem	21.5	55	16.4	42	62.1	159
Evde piyano çalışabilmesi için çocuğuma rahat ve huzurlu bir ortam sağlamaya çalışırım	77.3	198	21.9	56	0.8	2
Çocuğumun piyano derslerine düzenli olarak katılımını sağlarım	86.3	221	10.2	26	3.5	9
Çocuğumun piyano eğitimine ara vermeden devam etmesini isterim	32	82	59.4	152	8.6	22
Çocuğumun piyano eğitimi konusunda öğretmenine güvenirim	33.2	85	41	105	25.8	66
Piyano derslerinin okul gibi uzun ve ciddi bir eğitim sürecini kapsadığını biliyorum	35.9	92	10.1	26	54	138
Çocuğumun piyano eğitimine devam edebilmesi için gerekli koşulları sağlamaya çalışırım	77.3	198	21.9	56	0.8	2
Piyano alma zamanı konusunda öğretmenin yönlendirmesini beklerim	33.2	85	41.4	106	25.4	65
Çocuğumun piyano eğitiminde önemli bir rol oynadığının farkındayım	43	110	35.9	92	21.1	54
Çocuğumun piyano çalmayı sevmesini sadece öğretmene bağlıyorum	24.2	62	10.2	26	65.6	168
Çocuğumu ilerde meslek olarak müziği seçmesi konusunda desteklerim	10.5	27	12.5	32	77	197
Piyano eğitiminin disiplin ve özveri gerektirdiğini çocuğuma her zaman anlatırım	35.9	92	10.1	26	54	138
Konserlerde çalması konusunda çocuğumu teşvik ederim	87.1	223	11.7	30	1.2	3
Çocuğumun piyanoda eğlence müziği (alaturka, pop) çalmasını isterim	43	110	35.9	92	21.1	54
Çocuğumun klasik müzik dışında farklı türdeki nitelikli müzikleri (jazz, blues) çalmasını isterim	33.2	85	41.4	106	25.4	65
Eve misafir geldiğinde çocuğumun piyano çalması için ısrar ederim	59.3	152	14.5	37	26.2	67
Çocuğumun öncelikli olarak kendi zevkine hitap eden piyano parçalarını çalmasını tercih ederim	10.5	27	12.5	32	77	197

Öğretmenimizin çeşitli konser ve etkinliklerde piyano çalışıyor olmasını çocuğumun eğitimi açısından önemli görürüm	36.3	93	26.6	68	37.1	95
Çocuğum piyano eğitimini bırakmak istediğinde sebebini mutlaka araştırırım	64.9	166	26.2	67	8.9	23
Çocuğumun geçerli bir sebebi olduğunda piyano eğitimini bırakmak istemesini anlayışla karşılarım	34.4	88	18.8	48	46.8	120
Piyano çalışmalarında çocuğuma ne zaman ve nasıl yardımcı olacağım konusunda bilgilenmeye çalışırım	24.2	62	10.2	26	65.6	168
Piyano çalışmasında niceliğin değil, niteliğin önemi konusunda çocuğumu bilgilendirmeye çalışırım	21.5	55	16.4	42	62.1	159
Çocuğumun piyano öğretmenini sevmesini eğitimi açısından önemli görürüm	98.4	252	1.6	4	--	--
Piyano çalışmalarında çocuğumu kontrol altında tutmaya, denetlemeye çalışırım	39.8	102	33.6	86	26.6	68
Piyano çalışmalarında çocuğuma güven vermeye gayret ederim	48.4	124	22.7	58	28.9	74
Çocuğumun öğretmeninin önerdiği program doğrultusunda çalışmasını sağlarım	39.8	102	33.6	86	26.6	68
Çocuğumla piyano eğitimi konusunda karşılıklı konuşmaya ve ortak kararlar almaya çalışırım	39.8	102	33.6	86	26.6	68
Çocuğumun piyano ödevlerini mutlaka kontrol ederim	21.5	55	16.4	42	62.1	159
Çocuğumun piyanoda ilerlemediğini gördüğümde öğretmen değiştirmekten çekinmem	59.3	152	14.5	37	26.2	67
Piyano öğretmenimizin kendi alanında uzmanlık (doktora) yapmasını çocuğumun eğitimi açısından önemli görürüm	10.5	27	12.5	32	77	197
Çocuğumu piyano konserlerine ve festivallere götürmeye çalışıyorum	46.8	120	34.4	88	18.8	48
Çocuğumu piyano sertifika sınavlarına (royal school, london college) girmesi konusunda teşvik ederim	43	110	35.9	92	21.1	54
Piyano eğitimindeki başarılarının beni gururlandırdığını çocuğuma her zaman hissettiririm	77.3	198	21.9	56	0.8	2
Çocuğumun piyano çalışmalarındaki çabalarına her zaman değer veririm	78.9	202	21.1	54	--	--
Çocuğum piyano çalarken hata yaptığında bazen umutsuzluğa düşerim	8.6	22	10.2	26	81.2	208
Çocuğum piyano çalışmadığında dersi bırakması konusunda ısrar ederim	34.4	88	18.8	48	46.8	120
Çocuğumu piyano çalışmalarıyla ilgili başkalarının veya öğretmenin önünde eleştiririm	18.7	48	20.4	52	60.9	156
Piyano eğitimi konusunda verdiğim destekten ve yaptığım fedakarlıktan dolayı çocuğumun minnettar olmasını beklerim	34	87	30	77	36	92

“Çocuğumun piyano eğitimindeki gelişimini mutlaka takip ederim” diyen ebeveynlerin sayısı (% 39.8) ile takip etmeyenlerin sayısı (% 41.4) birbirine oldukça yakındır. Ebeveynlerin % 18.8’i ise bu konuda kararsızlık göstermektedir.

Ebeveynlerin büyük bir çoğunluğu (% 62.1), çocuğunun piyano eğitimi ile ilgili bilgi almak istediğinde öğretmeni aramaktan çekindiğini veya (% 16.4) bu konuda kararsız olduğunu bildirmiştir. **“Çocuğumun piyano eğitimi ile ilgili bilgi almak istediğimde öğretmeni aramaktan çekinmem”** önermesine katılan veli sayısı 55 (% 21.5) olmuştur.

Anketten elde edilen verilere göre, **“evde piyano çalışabilmesi için çocuğuma rahat ve huzurlu bir ortam sağlamaya çalışırım”** diyen ebeveynlerin sayısı (% 77.3) oldukça yüksektir. Benzer bir şekilde, **“çocuğumun piyano derslerine düzenli olarak katılımını sağlarım”** maddesine ilişkin velilerin büyük bir çoğunluğu (% 86.3) olumlu görüş bildirmiştir.

Ebeveynlerden % 59.4’ü (n= 154), **“Çocuğumun piyano eğitimine ara vermeden devam etmesini isterim”** maddesine *kararsızım* ve % 8.6’sı (n= 22) *katılmıyorum* cevabını vermiştir. Ankete katılan ebeveynlerden, çocuğunun piyano eğitimine ara vermeden devam etmesini isteyenlerin sayısı 82 (% 32) olmuştur.

Ebeveynler çoğunlukla (% 41) çocuğunun piyano eğitimi konusunda öğretmenine güvenmekte kararsız olduğunu veya (% 25.8) hiç güvenmediğini söylerken, **“çocuğumun piyano eğitimi konusunda öğretmenine güvenirim”** maddesine olumlu görüş bildiren velilerin yüzdesi (% 33.2) oldukça düşüktür.

Ankete katılan ebeveynlerin % 54’ü **“piyano derslerinin okul gibi uzun ve ciddi bir eğitim sürecini kapsadığını biliyorum”** görüşüne katılmadıklarını ve % 10.1’i kararsız olduklarını bildirmişlerdir. Bu maddeye olumlu görüş bildiren velilerin yüzdesi (% 35.9) oldukça düşüktür.

Ebeveynlerden tamamına yakını (% 77.3) **“Çocuğumun piyano eğitimine devam edebilmesi için gerekli koşulları sağlamaya çalışırım”** cevabını vermişlerdir. Kararsız kalan velilerin sayısı ise 56 (% 21.9) olmuştur.

“Piyano alma zamanı konusunda öğretmenin yönlendirmesini beklerim” görüşüne ebeveynlerin büyük bir çoğunluğu kararsız olduklarını (% 41.4) ve katılmadıklarını (% 25.4) bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda, piyano alma konusunda öğretmenin yönlendirmesini bekleyen ebeveyn sayısının düşük olduğu söylenebilir.

Anketten elde edilen verilere göre, çocuğunun piyano eğitiminde önemli bir rol oynadığının farkında olan (% 43) veya bu konuda kararsızlık gösteren (% 35.9) ebeveynlerin sayısı birbirine oldukça yakındır. **“Çocuğumun piyano eğitiminde önemli bir rol oynadığının farkındayım”** önermesine katılmayan ebeveyn sayısının (n= 54) örneklem büyüklüğü içinde düşük olduğu söylenebilir.

“Çocuğumun piyano çalmayı sevmesini sadece öğretmene bağlıyorum” görüşüne katılmayan ebeveyn yüzdesi (% 65.6) ortalamanın biraz üzerinde çıkmıştır. Buna karşılık, bu görüşte kararsız olan 26 kişi iken, katılıyorum diyenlerin sayısı 62 olmuştur.

Ebeveynlerin büyük çoğunluğu (% 77), çocuğunu ilerde meslek olarak müziği seçmesi konusunda desteklemediğini ifade etmiştir. **“Çocuğumu ilerde meslek olarak müziği seçmesi konusunda desteklerim”** görüşüne olumlu yaklaşan velilerin yüzdesi (% 10.5) ise oldukça düşük çıkmıştır. Bu bulgular doğrultusunda, ebeveynlerin çoğunlukla, çocuklarının ilerde müziği meslek olarak seçmesini istemediklerini söyleyebiliriz.

Örneklemde yer alan ebeveynlerin % 54’ü, piyano eğitiminin disiplin ve özveri gerektirdiğini çocuğuna anlatmadıklarını bildirmişlerdir. **“Piyano eğitiminin disiplin ve özveri gerektirdiğini ço-**

cuğuma her zaman anlatırım” önermesine katılan veli sayısı 92 (% 35.9), kararsız kalan veli sayısı ise 26 (% 10.1) olmuştur.

Ebeveynlerden tamamına yakını (% 87.3), çocuğunu konserlerde çalması için teşvik ettiğini söylemiştir. Bu konuda kararsız kalan (% 1.7) veya olumsuz görüş bildiren veli sayısı (% 1.2) oldukça düşüktür. Bu bulgular doğrultusunda, ebeveynlerin çoğunlukla çocuklarının konserlerde çalmalarını istediklerini söyleyebiliriz.

Ankette ulaşılan bulgulara göre, çocuğunun piyanoda eğlence müziği (alaturka, pop) çalmasını isteyen ebeveynlerin (% 43), çocuğunun klasik müzik dışında farklı türdeki (jazz, blues gibi) nitelikli müzikleri çalmasını isteyen ebeveynlerden (% 33.2) daha fazla olduğu söylenebilir. Her iki önermeye katılmayan veya kararsız kalan ebeveyn sayıları ise birbirilerine oldukça yakındır.

Tablodaki bulgulara göre, ebeveynlerin çoğunlukla (% 59.3), **eve misafir geldiğinde çocuklarının piyano çalmaları için ısrar ettikleri** söylenebilir. Bu konuda kararsız kalan (% 14.5) veya ısrar etmeyen (% 26.2) veli sayısı düşüktür.

Ebeveynlerin büyük çoğunluğu (% 77), çocuklarının öncelikli olarak kendi zevklerine hitap eden piyano parçalarını çalmasını tercih etmemektedir. Bu görüşe katılan veli sayısı (% 10.5) oldukça düşüktür.

“Öğretmenimizin çeşitli konser ve etkinliklerde piyano çalıyor olmasını çocuğumun eğitimi açısından önemli görürüm” önermesine katılan (% 36.3) veya katılmayan (% 37.1) ebeveynlerin sayısı birbirine oldukça yakındır. Bu görüşte kararsız kalan veli sayısı ise 68 olmuştur.

Ebeveynlerin büyük çoğunluğu (% 64.6), **“Çocuğum piyano eğitimini bırakmak istediğinde sebebini mutlaka araştırırım”** görüşüne katıldıklarını bildirmişlerdir. Bu görüşe katılmayan (% 8.9) veya kararsız kalan (% 26.2) veli sayısı düşük çıkmıştır.

Ebeveynlerden **“Çocuğumun geçerli bir sebebi olduğunda piyano eğitimini bırakmak istemesini anlayışla karşılarım”** görüşüne katılanların sayısı (% 34.4), bu görüşe katılmayanlara (% 46.8) göre düşük çıkmıştır. Benzer şekilde, **“Çocuğumla piyano eğitimi konusunda karşılıklı konuşmaya ve ortak kararlar almaya çalışırım”** önermesine katıldığını söyleyen ebeveyn sayısı ise (% 39.8) ortalamanın oldukça altındadır.

Anketten elde edilen veriler doğrultusunda, **“Piyano çalışmalarında çocuğuma ne zaman ve nasıl yardımcı olacağım konusunda bilgilenmeye çalışırım”** ve **“Piyano çalışmasında niceliğin değil, niteliğin önemi konusunda çocuğumu bilgilendirmeye çalışırım”** önermelerine katılan ebeveynlerin sayısı oldukça düşük ve birbirine yakın (% 24.2-% 21.5) çıkmıştır. Buna karşılık olarak **“Piyano eğitimindeki başarılarının beni gururlandırdığını çocuğuma her zaman hissettiririm”** ve **“Çocuğumun piyano çalışmalarındaki çabalarına her zaman değer veririm”** diyen ebeveynlerin sayısı ise birbirine yakın ve oldukça yüksektir (% 77.3- % 78.9). Benzer şekilde **“Çocuğumu piyano konserlerine ve festivallere götürmeye çalışıyorum”** ve **“Çocuğumu piyano sertifika sınavlarına (royal school, london college) girmesi konusunda teşvik ederim”** önermelerine katılan ebeveynlerin yüzdeleri de birbirine yakın ve oldukça yüksek (% 46.8- % 43) çıkmıştır.

Ebeveynlerden tamamına yakını (% 98.4), çocuğunun piyano öğretmenini sevmesini eğitimi açısından önemli gördüğünü söylemiştir. Buna karşılık olarak, çocuğunun piyanoda ilerlemediğini gördüğünde öğretmen değiştirmekten çekinmeyeceğini söyleyen ebeveynlerin yüzdesi de ortalamanın (% 59.3) biraz üstündedir. **“Çocuğum piyano çalışmadığında dersi bırakması konusunda ısrar ederim”** görüşünü kabul eden velilerin sayısı (% 34.4) ise ortalamanın altındadır.

Elde edilen veriler doğrultusunda, *“Piyano çalışmalarında çocuğumu kontrol altında tutmaya, denetlemeye çalışırım”* ve *“Çocuğumun öğretmeninin önerdiği program doğrultusunda çalışmasını sağlarım”* görüşlerine olumlu yanıt veren ebeveyn sayısının eşit olduğu, kararsız kalan (% 33.6) veya bu görüşe katılmayanlara (% 26.6) göre ise yüksek çıktı (% 39.8) söylenebilir.

Ebeveynlerin büyük çoğunluğu (% 77), *piyano öğretmenin kendi alanında uzmanlık (doktora) yapmasını çocuğunun eğitimi açısından önemli* görmemektedir. Ebeveynlerin % 48.4’ü, *piyano çalışmalarında çocuğuna güven vermeye gayret ettiğini* söylerken, *“Çocuğumun piyano ödevlerini mutlaka kontrol ederim”* diyenlerin yüzdesi (% 21.5) oldukça düşük çıkmıştır.

Ebeveynler çoğunlukla (% 81.2), *“Çocuğum piyano çalarken hata yaptığında bazen umutsuzluğa düşerim”* önermesine katılmamaktadır. *“Çocuğumu piyano çalışmalarıyla ilgili başkalarının veya öğretmenin önünde eleştiririm”* diyen ebeveynlerin sayısı ise oldukça düşük çıkmıştır (% 18.7). Elde edilen bulgular doğrultusunda, *“Piyano eğitimi konusunda verdiğim destekten ve yaptığım fedakarlıktan dolayı çocuğumun minnettar olmasını beklerim”* önermesine *katılıyorum* (% 34), *kararsızım* (% 30) veya *katılmıyorum* (% 36) cevaplarını veren ebeveyn sayılarının birbirine oldukça yakın oldukları söylenebilir.

4. Sonuç ve Öneriler

Araştırma kapsamında ebeveynlere uygulanan anketten elde edilen bulgular değerlendirildiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmaktadır.

1. Ebeveynlerin büyük çoğunluğu: **(a)** evde piyano çalışabilmesi için çocuğuna rahat ve huzurlu bir ortam sağlamaya çalışmakta; **(b)** çocuğunun piyano derslerine düzenli olarak katılımını sağlamakta; **(c)** çocuğunun piyano eğitimine devam edebilmesi için gerekli koşulları sağlamaya çalışmakta; **(d)** konserlerde çalması için çocuğunu teşvik etmekte; **(e)** eve misafir geldiğinde çocuğunun piyano çalması için ısrar etmekte; **(f)** çocuğu piyano eğitimini bırakmak istediğinde sebebini mutlaka araştırmakta; **(g)** çocuğunun piyano öğretmenini sevmesini eğitimi açısından önemli görmekte; **(h)** çocuğunun piyanoda ilerlemediğini gördüğünde öğretmen değiştirmekten çekinmemekte; **(i)** piyano eğitimindeki başarılarının kendisini gururlandırdığını çocuğuna her zaman hissettirmekte ve **(i)** çocuğunun piyano çalışmalarındaki çabalarına her zaman değer vermektedir.

2. Ebeveynler çoğunlukla: **(a)** çocuğunun piyano eğitimine ara vermeden devam etmesi; **(b)** çocuğunun piyano eğitimi konusunda öğretmenine güvenme; **(c)** piyano alma zamanı konusunda öğretmenin yönlendirmesini bekleme ve **(d)** çocuğunun klasik müzik dışında farklı türdeki nitelikli müzikleri (jazz, blues) çalmasını isteme, konularında kararsızlık yaşamaktadır.

3. Ebeveynlerin büyük çoğunluğu: **(a)** piyano çalışmalarında çocuğunu her zaman cesaretlendirmekte; **(b)** çocuğunun piyano eğitimindeki gelişimini takip etmemekte; **(c)** çocuğunun piyano eğitimi ile ilgili bilgi almak istediğinde öğretmeni aramaktan çekinmemekte; **(d)** piyano derslerinin okul gibi uzun ve ciddi bir eğitim sürecini kapsadığını bilmemekte; **(e)** çocuğunun piyano çalmayı sevmesini sadece öğretmene bağlı olmadığını düşünmekte; **(f)** çocuğunu ilerde meslek olarak müziği seçmesi konusunda desteklememekte; **(g)** piyano eğitiminin disiplin ve özveri gerektirdiğini çocuğuna anlatmamakta; **(h)** çocuğunun öncelikli olarak kendi zevkine hitap eden piyano parçalarını çalmasını tercih etmemekte; **(i)** çocuğunun geçerli bir sebebi olduğunda piyano eğitimini bırakmak istemesini anlayışla karşılamamakta; **(i)** piyano çalışmalarında çocuğuna ne zaman ve nasıl yardımcı olacağı konusunda bilgilenebilir çalışmamakta; **(j)** piyano çalışmasında niteliğin önemi konusunda çocuğunu bilgilendirmeye çalışmamakta; **(k)** çocuğunun piyano ödevlerini kontrol etmemekte;

(**l**) piyano öğretmeninin kendi alanında uzmanlık (doktora) yapmasını çocuğunun eğitimi açısından önemli görmemekte; (**m**) çocuğu piyano çalarken hata yaptığında umutsuzluğa düşmemekte; (**n**) çocuğu piyano çalışmadığında dersi bırakması konusunda ısrar etmemekte ve (**o**) çocuğunu piyano çalışmalarıyla ilgili başkalarının veya öğretmenin önünde eleştirmemektedir.

Araştırma kapsamında ulaşılan sonuçlar doğrultusunda:

1. Piyano eğitimi verilen kurs ve benzeri nitelikteki kurumlarda, ebeveynlere yönelik eğitsel amaçlı seminer veya toplantıların düzenlenmesi, bu tür kurumlarda her ders sonrasında geri bildirim alıp vermek ve veli-öğretmen iletişimini sağlıklı yürütebilmek amacıyla uygun koşulların sağlanması;
2. Piyano eğitiminin amaçları, süresi, piyano öğretim yöntemleri ve piyano öğretim metotları hakkında ebeveynlerin bilgilendirilmesi ve her ders bitiminde bilgi talep etmeleri konusunda teşvik edilmesi;
3. Ebeveyn-öğretmen iletişimde karşılıklı güven ortamının oluşturulması;
4. Ebeveynlerin, piyano eğitimi ile ilgili kitap, web siteleri gibi kaynaklara yönlendirilmesi yoluyla araştırmaya ve bilgilenmeye teşvik edilmesi;
5. Ebeveynlerin, piyano çalışma yöntem ve teknikleri, çalışma süresi, dikkat, konsantrasyon, çalışma disiplini konularında bilgilendirilerek, piyano eğitimine etkili katılımlarının sağlanması;
6. Çocuklarının piyano çalışmalarını denetleyebilme veya kontrol edebilme yeterliğine sahip olmalarını sağlamak amacıyla, ebeveynlerin keskin gözlem yapabilme, mevcut durumu değerlendirebilme ve öngörü ile yaklaşabilme gibi konularda eğitilmesi;
7. Motivasyon, özveri, cesaret, güven, kaygı gibi psikolojik öğelerin piyano performansı üzerindeki etkileri konusunda ebeveynlerin bilgilendirilmesi; önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Baker- Jordan, M. (2004). *Practical piano pedagogy: the definitive text for piano teachers and pedagogy students*. FL. Warner Bros
- Bastien, J. W. (1988). *How to teach piano successfully*. California. Neil A. Kjos
- Berger, E. H. (1995). *Parents as partners in education: Families and schools working together*. Englewood Cliffs. NJ. Merrill
- Gestwicki, C. (1996). *Home, school and community relations: A guide to working with parents*. NY. Delmar Publishers.
- Henderson, A. T. & N, Berla (1994). *A new generation of evidence: The family is critical to student achievement*. Cambridge. MA. National Committee for Citizens in Education.
- Karther, D.E. & Lowden, F. Y. (1997). Fostering effective parent involvement. *Contemporary Education*. 69 (1). 41- 44
- Kellaghan, T.& Sloane, K.& Alvarez, B. & Bloom, B.S. (1993). *The home environment and school learning: Promoting parental involvement in the education of children*. San Francisco. Jossey-Bass, Inc
- Kurteva, M. (1994). *Metodika na klavirnoto obučenje*. Sofia. Musica
- Lyke, J. & Enoch, Y. (1977). *Creative piano teaching*. New York. Dover